

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **EKO Agrostav a.s.**, se sídlem Tovačovská 300, Přerov, zast. JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovo náměstí 559/28, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 4. 4. 2019, č. j. MZP/2019/430/177, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 12. 2020, č. j. 14 A 101/2019-40,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 12. 2020, č. j. 14 A 101/2019-40, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně hodlala realizovat těžbu štěrkopísku. Od Krajského úřadu Zlínského kraje (dále jen „krajský úřad“) získala dne 24. 8. 2011 kladné stanovisko EIA, jehož platnost byla následně prodloužena (stanovisko ze dne 23. 8. 2016, č. j. KUZL 52690/2016). Toto prodloužení doby platnosti stanoviska se stalo předmětem přezkumného řízení. Jeho výsledkem bylo zrušení stanoviska o prodloužení, rozhodnutí správních orgánů však byla zrušena rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 19. 6. 2018, č. j. 62 A 56/2018-59. Následně krajský úřad usnesením ze dne 30. 7. 2018, č. j. KUZL 5568/2018, přezkumné řízení podle § 97 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zastavil.

[2] Usnesení o zastavení přezkumného řízení se stalo předmětem zkráceného přezkumného řízení a jeho výsledkem bylo jeho zrušení. Správní orgán (viz rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2018, č. j. MZP/2018/570/1217 a rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 4. 4. 2019, č. j. MZP/2019/430/177) dospěl k závěru, že při přezkumu stanoviska se neuplatní lhůta podle § 97 odst. 2 správního řádu, ale je třeba postupovat podle § 156 odst. 2 správního řádu.

[3] Proti rozhodnutí ministra životního prostředí podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu. Městský soud ji podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítl. Dospěl k závěru, že napadený úkon není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a je proto ze soudního přezkumu vyloučen podle § 70 písm. a) s. ř. s.

[4] Soud uvedl, že rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 2 správního řádu je v souladu s judikaturou NSS vyloučeno ze soudního přezkumu (viz rozsudky ze dne 22. 9. 2011, č. j. 5 As 60/2011-37, a ze dne 27. 2. 2020, č. j. 2 As 129/2019-67), neboť nijak nezasahuje do veřejných subjektivních práv účastníků řízení. Konstatoval, že shodný závěr platí i pro rozhodnutí, kterým bylo v přezkumném řízení rozhodnutí o zastavení zrušeno. Jeho důsledkem je totiž pouze pokračování zastaveného přezkumného řízení, na stanovisku o prodloužení se prozatím nic nemění. Teprve rozhodnutí vydané v řízení o přezkumu stanoviska by stěžovatelku mohlo zkrátit na právech a být tak způsobilé přezkumu.

II. Shrnutí obsahu kasační stížnosti a vyjádření k ní

[5] Usnesení městského soudu napadla stěžovatelka v celém rozsahu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a navrhla jeho zrušení a vrácení věci soudu k dalšímu řízení.

[6] Namítá, že zrušením rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 3 správního řádu došlo k zásahu do jejích práv, neboť může znovu dojít ke zrušení stanoviska o prodloužení, které již považovala za nezměnitelné (odkázala na rozsudek č. j. 5 As 60/2011-37). Městský soud nijak nezohlednil, že se jednalo o přezkum rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení (odkázala též na rozsudek ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 28/2005-89, č. 809/2006 Sb. NSS); v této souvislosti poukázala na to, že se správní orgány nezabývaly posouzením újmy podle § 94 odst. 4 správního řádu.

[7] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil s usnesením městského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Jádrem projednávané věci je otázka, zda přezkumné rozhodnutí podle § 97 odst. 3 správního řádu, kterým bylo zrušeno přezkoumávané rozhodnutí podle § 97 odst. 2 správního řádu, je vyloučeno ze soudního přezkumu.

[10] Městský soud vyšel z judikatury NSS, podle níž rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 1 a 2 správního řádu je (oproti rozhodnutí podle § 94

pokračování

odst. 4 správního řádu, o něž se v projednávané věci nejedná) vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť se nejedná o rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. (viz rozsudky ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 55/2010-59, č. j. 5 As 60/2011-37 a č. j. 2 As 129/2019-67).

[11] Kasační soud přisvědčuje stěžovateli, že tato judikatura odpověď na spornou právní otázku nedává. Městským soudem citovaná judikatura je v jádru postavena na argumentaci, podle níž v případě rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 1 a 2 správního řádu je „výsledek vzhledem k právům a povinnostem účastníků řízení zcela neutrální“, neboť „[p]okud účastníci původního správního řízení nemají nárok na zahájení a provedení přezkumného řízení, pak nemohou být ani zkráceni na svých právech tím, že původně zahájené řízení již neprobíhá a veškeré účinky úkonů provedených v jeho rámci, které by se jejich právní sféry případně mohly dotknout, byly eliminovány (viz rozsudek ze dne 5. 6. 2008, č. j. 9 As 25/2008-81). Aniž by se kasační soud zabýval plnou uplatnitelností této judikaturní linie ve světle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS (následujícího po vydání napadeného usnesení městského soudu), platí, že na posuzovaný případ nejsou její závěry bez dalšího přenositelné.

[12] V projednávané věci není předmětem soudního přezkumu rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 1 nebo 2 správního řádu, nýbrž zrušující rozhodnutí podle § 97 odst. 3 správního řádu. Vyloučení soudního přezkumu u prve zmíněného rozhodnutí neznamená, že je ze soudního přezkumu vyloučeno též posléze uvedené rozhodnutí, byť by jím bylo zrušeno „pouze“ rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení.

[13] Zrušením rozhodnutí o zastavení totiž dochází k pokračování přezkumného řízení, které správní orgány již definitivně ukončily. Správní orgán tak získává znovu (a hypoteticky i opakovaně) možnost přezkoumat pravomocné rozhodnutí, které však již jednou v rámci přezkumného řízení posuzoval. Jinak řečeno z hlediska práv a povinností účastníků v tomto případě (oproti samotnému zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 1 a 2 správního řádu) nedochází k obnovení právního stavu existujícího před zahájením přezkumného řízení, ale k pokračování přezkumného řízení, které již správní orgány ukončily a jehož výsledek se snaží touto cestou zvrátit. Důvody, jichž se dovolával městský soud, tak neodpovídají posuzované situaci (srov. též rozsudek ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 Ads 153/2011-75), a odmítnutí žaloby na jejich základě tudíž nemůže obstát.

[14] Byť městský soud naznačil, že o věci samé není v této fázi ještě rozhodnuto (stanovisko o prodloužení by totiž bylo znovu „jen“ předmětem pokračujícího přezkumného řízení) a soudní přezkum by se tak mohl zdát předčasný, byl by tento závěr přípustný pouze za předpokladu, že by rozhodnutí podle § 97 odst. 3 správního řádu, kterým bylo zrušeno přezkoumávané rozhodnutí podle § 97 odst. 2 správního řádu, nijak nezasahovalo do veřejných subjektivních práv účastníků. Bude úkolem městského soudu tuto otázku v dalším řízení náležitě zodpovědět. V této souvislosti kasační soud připomíná, že judikatura NSS nabádá v případě výluk ze soudního přezkumu podle § 70 s. ř. s. k obzvláštní obezřetnosti (viz již rozsudek ze dne 26. 10. 2005, č. j. 1 Afs 86/2004-54, č. 792/2006 Sb. NSS, nebo rozsudek č. j. 3 As 28/2005-89, jehož se dovolávala stěžovatelka).

[15] Pro úplnost kasační soud upozorňuje, že doposud zůstalo v soudním řízení zcela opomenuto, jakou povahu má stanovisko o prodloužení, které bylo předmětem původního přezkumného řízení. Pro posouzení sporné otázky (tj. případného zásahu do práv) totiž může mít význam, zda jde o *i.* rozhodnutí, *ii.* závazné stanovisko, které je samostatným rozhodnutím (neboť nevstupuje jako podklad do dalších řízení, případně je mu forma rozhodnutí výslovně zákonem určena), *iii.* závazné stanovisko, které je „toliko“ podkladem (byť závazným) pro konečné rozhodnutí příslušného správního orgánu, anebo *iv.* jiný úkon podle části čtvrté správního řádu.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1, větou první před středníkem, s. ř. s. zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2, věty první, s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bude rozhodnuto v souladu s § 110 odst. 3, větou první, s. ř. s., podle kterého zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (městského) soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský (městský) soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu